

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. II. Mortuos in vitam redituros, variis argumentis docet natura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

quid est in hac machinâ, æternum nihil. Mors it per omnes, & vivere non vult, uti rectè Seneca, qui non vult mori. Sed post mortem denuo vita erit, & vera vita. Dies erit, cum tellus parturiet, quotquot fovit intra fecera tantâ sæculorum ambage. Animabuntur ossa divino flamine, & umbræ prodibunt è tumulis. Nihil esse post mortem, vociferatur senex ille de horto. Sed ad hanc abeat hæ voces, è quâ prolata, vel ad orcum potiùs, in quo natæ. Melius aliorum Philosophorum scholæ, quæ animos in sua domicilia redituros adstruxerunt. Donandus veniã præ aliis Pythagoras, qui non interire, sed transire animum de corpore in corpus voluit vagâ quadam peregrinatione. Sed decantatum hoc satis & etiam explosum. Certè plerique olim sapientes, in ceteris cæci, hoc tamen viderunt, cum corpore non extingui animas. Præclarissimè hac de re Annaeus philosophus dissertans, *Mors, inquit, nullum habet incommodum. Quod si tanta cupiditas longioris ævi te tenet, cogita nihil eorum, quæ ab oculis abeunt, & in rerum naturam, ex quâ prodierunt, ac mox processera sunt, recordantur, consumunt. Desunt ista, non pereunt. Et mors quam pertimescimus ac recusamus, interimit vitam, non eripit. Veniet iterum, qui nos in lucem reponat, dies. Æquo animo debet redituros exire. Observa orbem rerum in se remanentium: videbis in hoc mundo nihil extingui, sed vicibus descendere ac resurgere. Æstas abit, sed alter annus illam adducit: hiems cecidit, resurgit illam sui mensis: solem nox obruit, sed ipsam statim dies abigit. Stellarum iste decursus, quidquid præterierit, repetit. Tangit & Lucretius hoc dogma lib. 3.*

Nec si materiam nostram collegerit etas

Post obitum, rursumque redegit, ut sita nunc est,

Atque iterum nobis fuerint data lumina vita.

Sed nihil roboris ab illis ad meam causam postulo. Alia mihi firmamina & solidiora.

S. II. Mortuos in vitam redituros, variis argumentis docet Natura.

A Nastasin Deus prius operibus docuit, quàm litteris; ante viribus ostendit, quàm verbis. Naturam præmisit, missurus naturæ interpretes. Quid diei noctisque ortus & obitus clamant, quàm animi in corpus reditum, cui tot sectarum hydræ obfibilant. Considera mihi, quisquis Sadduceam luem oles, quotidiana naturæ miracula. Quot diebus dies moritur, & tenebris sepelitur. Funestatur orbis honor, & atro sycmate cuncta vestiantur. Sordent, silent, stupent omnia; ubique iustitium est, ubique rerum alta quies. Sic amissa lux lugetur: & tamen rursus cum suo cultu, cum suâ dote, cum sole suo eadem & integra dies orbi universo reviviscit; mortem suam, noctem internecat: tumulum suum tenebras distubat, hæres sibi met existit, donec & nocturnus sol, luna, os suum cælo exerât, & accendantur denuo nocturnæ cæli facultæ, quas mundi oculus matutinâ luce obruerat. Quid menstrua senescentis lunæ dispendia tam constanter tot annis reparata, quid docent aliud quàm exulum animorum in suas domos regressum?

De cælo terra disciplinam accipit, & discit arbores post folia vestire, floribus colorem & odorem reddere, herbis viridem vitam restituere, exhibere eadem quæ mortua sunt semina, nec prius exhibere quàm mortua. Mira ratio. Ut reddat tellus, eripit; perdit, ut custodiat; ut integret, vitiat; enecat, ut in vitam revocet. Omnia in statum redeunt, cum abscesserint; omnia incipiunt, cum deserint; & ideo finiuntur, ut fiant. Totus hic igitur revolvibilis rerum ordo, quàm perdocet manifestè, omne hominum genus post longum illum & ferreum somnum huic luci, & quidem meliori, restituendum. Quod si necdum docenti te naturæ accedis, vestigia mea sequere, ad agros te manu duco. En tibi; unum dumtaxat granum seritur sine folliculi veste, sine funda-

A mento spicæ, sine munimento aristæ, sine culmi superbiâ. Ita, inquam, seritur, & satum etiam moritur, sed morte tam fecundâ, ut post certas anni vices resurgat, cultu munitionum, numero auctum, ordine structum, compagine ædificatum. Et adeo in hac morte sterile fenus non est; ut (sic me docent Indicæ historiæ) duo millia granorum fuerint numerata ex unicâ aristâ. Et adhuc ambigis ossa nostra & cineres in vitam post mortem asserendos? An & aër mihi serutandus, & montium juga, ut futuram avastur illic ostendam? Non recuso. Neque invia rupes, neque aspera cautium malignitas auspicata comprimet vestigia. Tu modò præeuntem sequere. Intuere homo nullius fidei, orientis aitem, qui redivivus suo è funere nascitur. Quippe senio jam tardus in flammis finire parat, ut vitam, quam vivus retinere non potest, recipiat mortuus. Odorum cõmporat fomitem, è quo tenuem acervum molitur, qui nidus sit & tumulus, bustum & domicilium, in quod à sole flammam devocat alarum concussu. Mox Sabæis ramis illaplus ignis plumas populatur, & avem post vitium consumit. Protinus è cinerum mafsâ vermis, inde ovum, hinc alter aut idem Phœnix prodit, sine suo expers finis, sibi met parens & soboles, spei nostræ verum specimen, & ingens argumentum animæ. Id denuo post putredinem humani cineris. Ergo nos interibimus, nec redibimus in vitam, Arabiæ volucres immortales vivunt? Multis passeribus antistamus, si non & phœnicibus, nihil magnum: colubri stringunt exuvias, & novam sibi juventutem concinnant, homo id nequeat?

S. III. Profanis & sacris historiis noster in vitam reditus affirmatur.

Sed num hic limus, inquis, & hoc cœnum, corpus hominis æstimandum tanti, ut solum reparetur? Certè tanti. Nèq; oberit illi origo sua è terrâ, quia opus est summi artificis. Phidiæ manus Jovem Olympium figurat ex ebore, & adoratur. Nec jam bestia dens, sed Deus creditur; non quia elephantus, sed quia tantus Phidias. Et Numen corporis vilitatem nequeat ad sublimiorem dignitatem attollere: An hoc supererit, ut honestius homo Deum finxerit, quàm hominem Deus? Caro limus fuit, aliud erit. Aut, an nos Deo diligetiores, qui rubri littoris candens granum auro cingimus, ferro gemmeas vaginas cum Dario inducimus: Et Numen spiritus sui auram, cum Tertulliano loquor, orisque sui operam commiserit vilissimo capulo in terram mutando, nec redeunte animâ honorando? Certè rescire poterit, qui fecit. Neque animus sine suo hospite, neque hic sine suo inquilino iudici sistetur. Simul deliquerunt, simul luent. Ambo laborârunt, & ambo præmium ferent. In ærumnis socii, an in gaudiis separentur?

Sed quid illud corpus quod omnia pœnarum ingenia expertum; in quo plura tormenta visa quàm membra; quod ferarum rictibus discerptum, freti fluctibus absorptum, flammæ viribus consumptum; an cedes sic disturbatæ denuo inædificari poterunt? Ne trepida, mi homo, & Tertullianum audi. Reddent, inquit, carnem & ignes, & undæ, & ferarum alvi, & iphus temporis immensa gula, quidquid omni ævo haulit, revomet. Prodebunt ergo manes tubâ vocati, suisque artibus vestientur. Docet hoc cælum, docet aër, docent hoc terræ germina. An forsân terræ moles obstabit evocatis è terrâ? Deliria sunt hæc, quæ ad crudelitatem C. Cælaris referenda. Hic moriturus scindi vestimenta, & in os farciri pannos imperavit, quasi exituræ animæ locum negaturus. Cajus mihi es, quisquis evigilantes ad illam tubam mortales terræ pondere detinendos metuis. Sed ut discas Numinis potentiam, sequere, & mecum in terræ viscera pedem penetra, sepulchreta rimabimur. Sed prætereo hic Aviolum Consularem, & L. Lamiam

Anima sine corpore iudici non sistetur.

Manes tubâ vocati suis artibus vestientur.